Plenum

Tisdag 9.6.2026 kl. 14.01—22.39

23. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och av 15 och 17 kap. i sjukförsäkringslagen samt av vissa andra lagar

Regeringens proposition RP 67/2026 rd
Utskottets betänkande ShUB 6/2026 rd

Andra behandlingen

Förste vice talman Paula Risikko: Ärende 23 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu godkännas eller förkastas.

Debatt. — Ledamot Paasi, varsågod.

Debatt

21.38 **Martin Paasi kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä on kyse Kelan toimeenpanemien etuuksien sääntelyn selkeyttämisestä. Esitys koskee muun muassa kuntoutusrahaa, sairausvakuutuslain päivärahaetuuksia, Kelan päätösten asiavirheiden korjaamista ja työttömyysturvan sovittelua. Kyse ei ole suuresta etuusjärjestelmän uudistuksesta vaan menettelyjen tekemisestä selkeämmiksi.

Arvoisa rouva puhemies! Sosiaaliturvajärjestelmä on monelle vaikea ymmärtää. Erityisen vaikeaa se on silloin, kun ihminen on sairaana, kuntoutuksessa tai työtön. Siksi etuuksien maksamisen pitää olla ennakoitavaa ja päätösten perusteiden ymmärrettäviä. Konkreettinen esimerkki on kuntoutusraha. Jos sitä maksetaan useassa pienessä erässä, oman talouden hallinta vaikeutuu juuri silloin, kun ihmisen pitäisi voida keskittyä kuntoutumiseen. Esitys mahdollistaa tarkoituksenmukaisemmat ja ennakoitavammat maksujaksot.

Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä yhtenäistetään myös Kelan päätösten asiavirheiden korjaamista. Kela voisi korjata ilmeisen virheen myös asiakkaan vahingoksi ilman suostumusta, jos virhe on aiheutunut asiakkaan omasta menettelystä. Tämä on perusteltua esimerkiksi silloin, jos etuus on myönnetty väärien tai puutteellisten tietojen vuoksi. Samalla oikeusturvasta on huolehdittava. Virheen pitää olla selvä ja muutoksenhakuoikeuden todellinen.

Arvoisa rouva puhemies! Sairausvakuutuslakiin lisätään säännöksiä päivärahaetuuksien päätöksistä sekä maksamisen keskeyttämisestä tai vähentämisestä muuttuneiden olosuhteiden vuoksi. Kun olosuhteet muuttuvat, myös etuuden pitää voida muuttua, mutta selkeillä säännöillä.

Esityksessä selkeytetään myös soviteltua työttömyysetuutta koskevaa säännöstä. Tämä on tärkeää, koska ihmisen pitää ymmärtää, miten osa-aikatyö vaikuttaa etuuteen. Muuten syntyy epävarmuutta, joka voi heikentää työn vastaanottamisen kannustimia.

Arvoisa rouva puhemies! Sosiaaliturvaa pitää selkeyttää, mutta muutosten vaikutuksia on seurattava. Järjestelmää on muutettu paljon, ja liian tiheä muuttaminen voi heikentää ennakoitavuutta. Tämän esityksen peruslinja on kuitenkin oikea. Se yhtenäistää Kelan menettelyjä ja tekee etuuksien toimeenpanosta selkeämpää. Siksi kannatan esityksen hyväksymistä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen.

21.41 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitos, edustaja Paasi, asian esittelystä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää tätä esitystä kannatettavana, mutta korostaa oikeusturvan takaamista. Vaikka asiavirheen korjaaminen ilman suostumusta on jatkossa mahdollista, asiakkaan kuuleminen on turhauttavaa, ja erityistä huomiota on kiinnitettävä haavoittuvassa asemassa oleviin.

Valiokunta painottaa eduskunnalle myös sitä, että maksukausien uudistuksessa on varmistettava ennakoitavuus asiakkaan näkökulmasta. Koko kuvassa sosiaaliturvalainsäädännön selkeyttäminen ja menettelyjen yhtenäistäminen on siksi tärkeää sekä asiakkaiden oikeusturvan että hallinnon toimivuuden kannalta.

Arvoisa puhemies! Kokonaisuutena esitys parantaa etuuksien käsittelyn ennakoitavuutta ja vähentää virhetilanteita. Se on luonteeltaan selkeyttävä ja hallinnollisia prosesseja sujuvoittava. Lisäksi valiokunnan mietintö täydentää esitystä, ja se on nyt vielä parempi, ja juuri siksi se on tärkeä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Anna-Kristiina.

21.42 **Anna-Kristiina Mikkonen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Täytyy todeta, että ylipäätään kuntoutuspalveluihin liittyen Kansaneläkelaitos, Kela, on hyvin merkittävä kuntoutuspalvelujen hankkija ja toimija markkinoilla. Tänä keväänä erityisesti ovat keskusteluttaneet muun muassa puheterapiaan liittyvät kuntoutuspalveluhankinnat ja korvaukset. Kelalla ylipäätään on suuri vastuu kuntoutuspalvelujen kilpailutuksista sekä hankinnoista.

Arvoisa puhemies! Tähän esitykseen liittyen erityinen huomio kiinnittyy asiakkaiden oikeusturvaan varsinkin haavoittuvassa asemassa olevien osalta. On tilanteita, joissa yksilöt voivat joutua kohtuuttomiin tilanteisiin puutteellisten selvitysten vuoksi. Tätä hallituksen esitystä on lausuntokierrosten ja eduskuntakierroksen aikana korjattu alkuperäisestä esityksestä. Kaikkineen täytyy todeta, että esitys on hyvin tekninen ja kaikessa teknisyydessä kannatettava.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen godkände lagförslag 1—17 i proposition RP 67/2026 rd utifrån beslutet i första behandlingen. Andra behandlingen av lagförslagen avslutades. Ärendet slutbehandlat.